

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobkyně: **R. H.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2019, č. j. OAM-55/LE-LE05-ZA13-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobkyně podala u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobkyni neuděluje.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

- 2. Žalobkyně namítla porušení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné

pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, v souvislosti s § 12, 14 a 14a zákona o azylu. Dále namítla porušení § 50 odst. 2, odst. 3 a odst. 4 správního řádu (žalovaný nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo), § 52 správního řádu (žalovaný neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci) a § 68 odst. 3 správního řádu (správní orgán v odůvodnění rozhodnutí neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu).

3. Žalobkyně má za to, že v jejím případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až 14a zákona o azylu, přičemž tyto důvody v řízení před správním orgánem prokázala vlastní věrohodnou výpověď. Žalobkyně zejména vyjádřila nesouhlas se závěrem žalovaného, že jí v zemi původu nehrozí pronásledování, resp. vážná újma – žalovaný v této souvislosti nezjistil dostatečně skutkový stav, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným a nezákonným. Z nedostatečně zjištěného skutkového stavu vyvodil žalovaný nesprávné závěry o neexistenci azylově relevantních důvodů, vč. důvodů pro humanitární azyl. Žalobkyně tvrdila, že trpí zdravotními problémy, nemůže si v zemi původu najít práci a vydělat si prostředky na živobytí a podporu starých rodičů; proto by jí měla být poskytnuta mezinárodní ochrana, především jsou naplněny důvody pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany – s těmito možnostmi se správní orgán dostatečně nevypořádal. Vycestování žalobkyně by bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR – znamenalo by návrat do prostředí, kde nemá zajištěno živobytí. Napadené rozhodnutí tak neodůvodnitelně zasahuje do soukromého a rodinného života žalobkyně – materiální nedostatek, kterým by v zemi původu trpěla, by dosáhl intenzity mučení a nelidského či ponižujícího zacházení.
4. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost námitek uvedených žalobkyní – tyto námitky nesvědčí o porušení některého z ustanovení správního řádu, zákona o azylu či povinností plynoucích z mezinárodních závazků. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména údaje poskytnuté k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a protokol o pohovoru s žalobkyní. V průběhu pohovoru měla žalobkyně možnost sdělit vše, co považuje za podstatné z hlediska její žádosti. Stejně tak žalobkyně měla možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalovaný poukázal na obecnost námitek vznesených žalobkyní a také na to, že instituty mezinárodní ochrany jsou výjimečnými prostředky ochrany před porušováním základních lidských práv, nejedná se o obecný prostředek k legalizaci pobytu cizince na území ČR. Žalobkyní tvrzené důvody žádosti jsou vesměs ekonomické a nelze je hodnotit jako azylově relevantní. Žalobkyně sice trpí určitými zdravotními problémy, tyto však nedosahují intenzity nutné k udělení mezinárodní ochrany. Pokud jde o otázku naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany, žalovaný se jimi podrobně zabýval a své úvahy zachytil v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdravotní stav žalobkyně nedosahuje vysokého standardu výjimečných okolností ve smyslu závažných humanitárních důvodů, jak o nich hovoří judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“).

6. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud věcně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
8. Žaloba není důvodná.
9. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že žalobkyně je arménské národnosti i státní příslušnosti, hlásí se k Arménské apoštolské církvi, je svobodná a bezdětná, nikdy nebyla členkou politické strany nebo organizace, ani není jinak politicky angažovaná. Do ČR přicestovala 31. 1. 2019, před tím pobývala 2 roky v Ruské federaci. Zdravotně byla v době podání žádosti o mezinárodní ochranu v pořádku, neměla zvláštních potřeb ani omezení.
10. Během pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně vysvětlila důvody, proč žádá o mezinárodní ochranu. V zemi původu byla bez práce, protože jen lidé mladší 25 let mohou najít práci. Proto v roce 2017 opustila vlast a odjela do Ruské federace, chtěla se tam usadit, najít si práci. Z pobytu v Rusku však byla zklamaná. Inspirována svými známými se rozhodla požádat o mezinárodní ochranu v Evropské unii. V Rusku měla povolení k pobytu na 1 rok s možností prodloužení, o mezinárodní ochranu zde nežádala, nechtěla zde žít. Ve vlasti nikdy neměla problémy s úřady ani soukromými osobami. Do země původu se nemůže vrátit, neměla by kde bydlet a její ekonomická situace by se zhoršila. Má nemocné rodiče, s nimiž před odjezdem z vlasti sdílela společnou domácnost; chce rodičům pomoci. Jiné důvody neuvedla. Českou republiku si k žádosti o mezinárodní ochranu vybrala na radu svých známých. V rámci pohovoru žalobkyně uvedla, že trpí zdravotními problémy se žaludkem, prodělala také gynekologickou operaci, její zdravotní stav ji ale nijak neomezuje a je praceschopná. V tomto duchu doložila také lékařskou zprávu.
11. Mezinárodní ochranu lze poskytnout buď ve formě azylu, nebo doplňkové ochrany. Důvody pro poskytnutí první ze zmíněných forem mezinárodní ochrany jsou stanoveny především v § 12 zákona o azylu, podle nějž se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
12. Žalobkyně ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu netvrdila žádné relevantní skutečnosti. Uvedla naopak, že žádné politické přesvědčení nemá a nikdy nevyvíjela aktivity, které by bylo možno považovat za uplatňování politických práv a svobod. Krajskému soudu tedy nezbyvá než shodně s žalovaným konstatovat, že žalobkyně nebyla ve vlasti pronásledována pro vyvíjení činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod. Udělení azylu z tohoto důvodu tak není na místě.
13. Ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu žalobkyně rovněž netvrdila nic, co by mohlo

tento azylový důvod naplňovat. Důvody odchodu z vlasti byly výlučně ekonomické – snaha nalézt práci a zajistit si tak lepší životní úroveň. Žádný z taxativně vymezených důvodů § 12 písm. b) zákona o azylu tak není naplněn, jak správně konstatoval i žalovaný.

14. Důvody svědčící pro udělení azylu z důvodů uvedených v § 13 zákona o azylu nebyly v řízení zjištěny ani nebyly žalobkyní tvrzeny.
15. Žalobkyně se v žalobě dovolávala udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení platí, že jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Ve vztahu k soudnímu přezkumu pak krajský soud podotýká, že udělení humanitárního azylu je věcí správního uvážení žalovaného a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. V posuzované věci se žalovaný možností udělení humanitárního azylu zabýval, přihlédnuv k rodinné, sociální a ekonomické situaci žalobkyně. Shledal přitom, že z výpovědi žalobkyně nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně je dospělou, svéprávnou a praceschopnou osobou. Byť trpí určitými zdravotními problémy, tyto nejsou takového charakteru, že by vyvolávaly nějaké zvláštní potřeby či omezení, jako například potřebu specifické léčby. Žalovaný poukázal na v zemi původu probíhající integrační programy pro navrátní se migranty, jejichž součástí jsou i programy zdravotní péče. Z toho žalovaný dovodil, že žalobkyni může být poskytnuta odpovídající zdravotní péče v zemi původu. Žalovaný se tedy důvody pro udělení humanitárního azylu podrobně zabýval a úvahy, které popsal v odůvodnění svého rozhodnutí, se nepohybují mimo meze správního uvážení. Krajský soud nemá důvod je jakkoli korigovat.
16. Pouze pro úplnost krajský soud dodává, že dle judikatury správních soudů špatný zdravotní stav žadatele o mezinárodní ochranu může být za určitých okolností důvodem k udělení některé z forem mezinárodní ochrany (a to buď humanitárního azylu, anebo doplňkové ochrany). Tyto závěry vycházejí především z judikatury ESLP, z poslední doby viz zejména rozsudek velkého senátu ze dne 13. 12. 2016, ve věci *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10). ESLP ve věci *Paposhvili* vyložil, za jakých okolností článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) znemožňuje vyhoštění nemocné osoby. Jedná se o „velmi výjimečné případy“, kdy je vyhošťována vážně nemocná osoba, u níž závažné důvody zakládají domněnku, že ačkoliv není v bezprostředním ohrožení života, nedostatek vhodné péče či přístupu k ní v přijímající zemi představuje riziko skutečnému nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života. ESLP dále uvedl, že je na stěžovateli, aby předložil důkazy o existenci takových závažných důvodů. Krajský soud souhlasí s žalovaným, že v posuzované věci zjevně nejde o takovýto výjimečný případ.
17. Žalobkyně se dovolávala také udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Podle odst. 1 uvedeného ustanovení se doplňková ochrana uděluje cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu,

jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

18. Za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

19. Je zřejmé, že ani tomuto zákonnému ustanovení žalobkyně tvrzené skutečnosti nevyhovují, neboť nenaplnují hledisko hrozící vážné újmy ve smyslu citovaného ustanovení. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany nemůže být zdravotní stav žalobkyně (k tomu viz výše). Totéž platí pro námitku, podle níž by vycestování žalobkyně do země původu znamenalo návrat do prostředí, kde nemá zajištěno žádné živobytí a nemůže se postarat o sebe ani o svoje rodiče, a stejně tak pro námitku, že materiální nedostatek, kterým by v zemi původu trpěla, by dosáhl intenzity mučení a nelidského či ponižujícího zacházení. Krajský soud k těmto námitkám opětovně poukazuje na v zemi původu probíhající integrační programy pro navrátilivší se migranty, které pokrývají dle potřeby také materiální pomoc, asistenci při hledání zaměstnání či rozjezdu podnikání atd. K žalobkyně tvrzenému rozporu napadeného rozhodnutí s čl. 8 Úmluvy krajský soud uvádí, že žalobkyně nijak blíže nerozvedla, v čem by měl spočívat nepřipustný zásah do jejího soukromého a rodinného života. Nutno dodat, že žalovaný se podrobně zabýval situací v zemi původu, k níž shromáždil potřebné podklady. Krajský soud v podrobnostech odkazuje na str. 5-6 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

20. Žalovaný tedy správně rozhodl, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

21. Žalovaný nezjistil ani skutečnosti odůvodňující udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu; ostatně žalobkyně se takových skutečností ani nedovolávala a z obsahu správního spisu je nezjistil ani krajský soud. Proto i rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu je třeba považovat za zákonné.

22. Pokud jde o námitky žalobkyně směřující k porušení procesních ustanovení správního řádu (§ 2 odst. 1, § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 2, odst. 3, odst. 4, § 52 a § 68 odst. 3), krajský soud shledal tyto námitky neopodstatněnými. Žalovaný shromáždil podklady pro vydání rozhodnutí v rozsahu dostatečném pro jeho rozhodnutí; z těchto podkladů pak vyplývá stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jednotlivé shromážděné podklady správní orgán důkazně vyhodnotil, přičemž výsledky tohoto hodnocení přesvědčivě a srozumitelně popsal v odůvodnění rozhodnutí, vše v kontextu s výpovědí a argumenty žalobce. Srozumitelně a přesvědčivým způsobem pak uvedl úvahy, které jej vedly k vydání negativního rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 20. července 2020

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce